

Clevelandská Amerika

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

NO. 72.

CLEVELAND OHIO WEDNESDAY, JUNE 20th, 1917.

LETTO X. — VOL. X.

Issued three times a week.
Official Organ of 85 Slove-
nian Societies and Organi-
zations.

Dva milijona nabranih v Clevelandu za Rudeči Križ.

—Dva milijona dolarjev pristojnih doneskov je bilo nabranih v Clevelandu tekom dveh dni za Rudeči Križ. Ta teden je odbran za nabiranje doneskov za Rudeči Križ po vseh Zjednjeneh državah. Mesto Cleveland mora nabrati v enem tednu \$2,500,000. In sicer \$1,800,000 za osrednji odbor Rudečega Križa, \$200,000 za podporo clevelandskim siromakov, kateri denar dobi vojna komisija v Clevelandu, in \$500,000 pa se porabi za družine onih, katerih sorodniki so odšli v armado. Revni kot bogati enako darujejo. Razne firme in banke so darovale v sotah od \$200,000 pa tja do \$1000 dočim priprosti ljudje darujejo od \$1 do \$100. Pričakuje se, da bo do sobote nabranih nad \$3,000,000 v Clevelandu. Ameriški Rudeči Križ potrebuje \$100,000,000. Neskončno gorie siromakov na bojišču bo s tem potolaženo, ustavljen. Ni bolj plemenite organizacije na svetu kot strežniki in strežnice Rudečega Križa, ki na bojišču ne pozna svojih sovražnika ali priatelja, ampak vsem enako lepo strežejo, zavezujejo rane in skrbijo, da ozdravijo. Rudeči Križ je mednarodna organizacija, katerega naloga je skrbeti za ranjence. Nai se tudi Slovensi v Clevelandu oglašajo za ta blagi namen. Darovi za Rudeči Križ se sprejemajo v našem uradu ali pa se lahko oddaja na 622 St. Clair ave v posebej zato pripravljeni pisarni. Imena darovalcev bodo obnovljena, v kolikor dobimo mi obvestila o tem.

—Gospodarji, ki imate peči na premog, kupujte sedaj premog, ko je poceni. Po zimi bo 50% dražji. Kupite sedaj, vladava vas pozivlje, da se sedaj prekrbite. Za zimo se obeta jaka malo plina.

—Gospodarji, ki imate peči na premog, kupujte sedaj premog, ko je poceni. Po zimi bo 50% dražji. Kupite sedaj, vladava vas pozivlje, da se sedaj prekrbite. Za zimo se obeta jaka malo plina.

—Politični upliv je bil uporabljen, da bi se oprištlo nemškemu uredniku Waldermaru von Nostitz iz ječe, v kateri se sedaj nahaja. Tri ure so ga izpravljali v pondeljek na zvezni sodinji, toda konečno je moral nazaj v ječe. Tukajšnji nemški list se silno boji za svoj obstanek. Pričakuje se, da bo vlad nastavila cenzorja za vse novice, ki so tiskane v "Wacht & Anzeigerju". Nič več ne bo smel tiskati Nemčiji prijaznih novic, oziroma zagovarjati nemškega kajzera. Zadnje stevilke tega lista so silovito ponizne. Politika se je popoloma spremenila. V vladnih krogih se pričakuje, da bo še več urednikov, ki so dosedaj pisali v nemškem duhu, prijetih Ameriku namerava te zlotovo popoloma iztrebiti.

—Ves promet na St. Clair ave, od E. 74th St. naprej je bil v torek zjutraj ustavljen. Na 74. cesti je skočila kara iz tira, in eno uro je vzel, predno je bil promet zopet v redu. Na tisočih delavcev v zgodnjih jutrišnjih urah je bilo prisiljenih korakati v tovarne. Kot znano gradi kompanija cestne železnice novo progo na St. Clair ave, kar silno ovira promet, kajti promet celega mesta se steka ravno na St. Clair ave, ki je najbolj zaposljena ulica v celem mestu.

—Poveljno društvo "Edinstvo" je zarentalo najfinje gledališče mesta Cleveland "Colonial Theatre" za ogromni koncert jugoslovanskih pevskih društev, ki se vrši na Labor day v Clevelandu. Gledališče je najfinje v mestu in precej prično za Slovence, da ga posetijo. Jugoslovanski gostje, ki pridejo meseca septembra v Cleveland, bodo gotovo pravno izmenjeni, posebno ker je eden od teh društva, ki pripravi vse,

potrebno za udobnost gostov.

—Vas Euclid, kjer je danes največ slovenskih piknikov in izletov, bo postala najbolj važno industrijsko središče v Clevelandu. Neprestano se gradijo nove tovarne v okolici. The Steel Car Co. gradi novo tovarno in sedaj je začela druga kompanija, The Supreme Motors Co. graditi zopet eno tovarno. V Euclidu je mnogo zemlje naprodaj, kateri denar dobi vojna komisija v Clevelandu, in \$500,000 pa se porabi za družine onih, katerih sorodniki so odšli v armado. Revni kot bogati enako darujejo. Razne firme in banke so darovale v sotah od \$200,000 pa tja do \$1000 dočim priprasti ljudje darujejo od \$1 do \$100. Pričakuje se, da bo do sobote nabranih nad \$3,000,000 v Clevelandu. Ameriški Rudeči Križ potrebuje \$100,000,000. Neskončno gorie siromakov na bojišču bo s tem potolaženo, ustavljen. Ni bolj plemenite organizacije na svetu kot strežniki in strežnice Rudečega Križa, ki na bojišču ne pozna svojih sovražnika ali priatelja, ampak vsem enako lepo strežejo, zavezujejo rane in skrbijo, da ozdravijo. Rudeči Križ je mednarodna organizacija, katerega naloga je skrbeti za ranjence. Nai se tudi Slovensi v Clevelandu oglašajo za ta blagi namen. Darovi za Rudeči Križ se sprejemajo v našem uradu ali pa se lahko oddaja na 622 St. Clair ave v posebej zato pripravljeni pisarni. Imena darovalcev bodo obnovljena, v kolikor dobimo mi obvestila o tem.

—Nabiranje vojakov se bo kmalu pričelo. Mi bi radi opozorili naše Slovence na sledeča dejstva: Vojni tajnik je namanjal, da bodo očenjeni ravno tako vzieti v vojaštvu kot samski, toda gledalo se bo predvsem, koliko oseb mora očenjeni preskrbiti. Če ste vi delavec, očenjen, imate nekaj otrok in so ti otroci edino od vas odvisni, da se preživijo, ne boste vzieti k vojakom. Pač pa bodo vzieti očenjeni bogatini, katerim ni treba skrbeti za otroke, ker imajo denarja dovolj doma, da se preživijo. Brez vprašanja je, da bodo bogati očenjeni najprvo vzieti, in če teh zmanjka, tedaj pridejo drugi na vrsto.

—V vojake bodo poklicani le oni, ki so ameriški državljanji ali v skrajni sili omi, ki imajo prve papirje. Tujevi, ki nimajo nobenih papirjev, se ne bo sililo v armado, kajti ameriška vlada ima toliko razuma, da na primer ne bo silila enega Nemca, da dvigne orožje na bojniem polju proti drugemu Nemcu ali Avstriju, itd. Amerika je demokratična država in zna dobro urediti svoje razmere. Naš časopis bo od časa do časa dajal natančne podatke o teh zadevah, in upamo, da bodo naši rojaki to pazno zasledovali.

—Nihče naj se ne boji, da bi mu Amerika kaj zaplenila. Četudi nimajo nobenega papirja, vsa lastnina tukaj je varna, samo če spustošite postave, in ne gorovite zoper Ameriko in se ravnote kot pravi Amerikanec. Amerika ni tak, kot je Avstrija, kjer se je tisočim siromakom oropalo vse, kar so imeli. Amerika bo spoštovala vaše privatno premoženje, ni se treba bati te dežele, dokler spustošite postave.

—Moka je padla v ceni za \$100 pri bušiju, zelenjava je nekoliko dražja, koroza je bolj poceni, kokosi so padle v ceni za dva centa pri funtu, in celo jajca, ki se so prodajala po 44 centov ducat, so danes le 35.

—Vlada Zjed. držav išče sedaj v Clevelandu mlade može, ki bi se posvetili zrakoplovstvu. Oni, ki se razumejo na stroje in posebno na motorje, imajo prednost. Drilpresmani imajo izvanredno priliko, da se priklopijo tej važni sili naše armade. Mr. Ferdinand Zele, sin slovenskega pogrebnika Zele, je najfinje v mestu in precej prično za Slovence, da ga posetijo. Jugoslovanski gostje, ki pridejo meseca septembra v Cleveland, bodo gotovo pravno izmenjeni, posebno ker je eden od teh društva, ki pripravi vse,

Cene živilom se morajo znižati.

Predsednik Wilson je naročil kongresu, da postava za kontrolo živil mora biti gotova do 1. julija. Velekapitalisti silno odirajo ljudstvo z draginjo. Kongres deluje prepočasno. Prva skrb vlade mora biti, da bodejo živila poceni.

Washington, 19. junija. V Zjed. državah vlada kriza z živili. Kdorkoli to zanika, si sam trosti pesek v oči. Toda dejstvo, da je malo hrane na trgu, ne pomenja še, da hrane v resnicni. Kadarkoli nameravajo trgovci z živili dobiti več kot denarjev. Mi Slovenscem nudimo priliko, da kupijo zemljo v Euclidu.

Oni ljudje, ki imajo danes največ denarja, so ga naredili, ker so kupovali zemljo tam, kjer se je obeta velika prihodnost. Mi odkritosrečno svetujemo našim rojakom, da kupijo zemljo v Euclidu, ki je danes še jako poceni. Za kar plačate danes od \$500 do \$1000 po vredno preko leta do \$2000 ali še več. Mnogo Slovencev je zadnji teden kupilo zemljo v Euclidu. Natančna pojasnila daje Louis Recher v Euclid, O.

Nabiranje vojakov se bo kmalu pričelo. Mi bi radi opozorili naše Slovence na sledeča dejstva: Vojni tajnik je namanjal, da bodo očenjeni ravno tako vzieti v vojaštvu kot samski, toda gledalo se bo predvsem, koliko oseb mora očenjeni preskrbiti. Če ste vi delavec, očenjen, imate nekaj otrok in so ti otroci edino od vas odvisni, da se preživijo, ne boste vzieti k vojakom. Pač pa bodo vzieti očenjeni bogatini, katerim ni treba skrbeti za otroke, ker imajo denarja dovolj doma, da se preživijo. Brez vprašanja je, da bodo bogati očenjeni najprvo vzieti, in če teh zmanjka, tedaj pridejo drugi na vrsto.

In draginja pride raditega, ker ljudje, ki imajo kontrolo nad živili, delajo tako kakor se njim ljubi, ne pa da bi računali na ljudske potrebe. Trgovci z živili so videli, da se je vsem krogom poboljšala plača, in hitro so dvignili cene živilom v prepričanju, da vsi lahko več taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Wilson prisega svobodo

Angleži.

Washington, 19. junija. Belgijska komisija je obiskala danes predsednika Wilsona, in v pričo belgijskih poslancev je predsednik Wilson slovensko obljubil, da bo ameriška vlada z vsemi silami skrbela za to, da postane Belgija zopet svobodna, ker je belgijski narod zastavljal sedaj, ker imajo boljše plača. Da je taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Draginja je v nevarnosti za

dvajsete.

In draginja pride raditega, ker ljudje, ki imajo kontrolo nad živili, delajo tako kakor se njim ljubi, ne pa da bi računali na ljudske potrebe. Trgovci z živili so videli, da se je vsem krogom poboljšala plača, in hitro so dvignili cene živilom v prepričanju, da vsi lahko več taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Wilson prisega svobodo

Angleži.

Washington, 19. junija. Belgijska komisija je obiskala danes predsednika Wilsona, in v pričo belgijskih poslancev je predsednik Wilson slovensko obljubil, da bo ameriška vlada z vsemi silami skrbela za to, da postane Belgija zopet svobodna, ker je belgijski narod zastavljal sedaj, ker imajo boljše plača. Da je taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Draginja je v nevarnosti za

dvajsete.

In draginja pride raditega, ker ljudje, ki imajo kontrolo nad živili, delajo tako kakor se njim ljubi, ne pa da bi računali na ljudske potrebe. Trgovci z živili so videli, da se je vsem krogom poboljšala plača, in hitro so dvignili cene živilom v prepričanju, da vsi lahko več taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Wilson prisega svobodo

Angleži.

Washington, 19. junija. Belgijska komisija je obiskala danes predsednika Wilsona, in v pričo belgijskih poslancev je predsednik Wilson slovensko obljubil, da bo ameriška vlada z vsemi silami skrbela za to, da postane Belgija zopet svobodna, ker je belgijski narod zastavljal sedaj, ker imajo boljše plača. Da je taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Draginja je v nevarnosti za

dvajsete.

In draginja pride raditega, ker ljudje, ki imajo kontrolo nad živili, delajo tako kakor se njim ljubi, ne pa da bi računali na ljudske potrebe. Trgovci z živili so videli, da se je vsem krogom poboljšala plača, in hitro so dvignili cene živilom v prepričanju, da vsi lahko več taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Wilson prisega svobodo

Angleži.

Washington, 19. junija. Belgijska komisija je obiskala danes predsednika Wilsona, in v pričo belgijskih poslancev je predsednik Wilson slovensko obljubil, da bo ameriška vlada z vsemi silami skrbela za to, da postane Belgija zopet svobodna, ker je belgijski narod zastavljal sedaj, ker imajo boljše plača. Da je taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Draginja je v nevarnosti za

dvajsete.

In draginja pride raditega, ker ljudje, ki imajo kontrolo nad živili, delajo tako kakor se njim ljubi, ne pa da bi računali na ljudske potrebe. Trgovci z živili so videli, da se je vsem krogom poboljšala plača, in hitro so dvignili cene živilom v prepričanju, da vsi lahko več taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Wilson prisega svobodo

Angleži.

Washington, 19. junija. Belgijska komisija je obiskala danes predsednika Wilsona, in v pričo belgijskih poslancev je predsednik Wilson slovensko obljubil, da bo ameriška vlada z vsemi silami skrbela za to, da postane Belgija zopet svobodna, ker je belgijski narod zastavljal sedaj, ker imajo boljše plača. Da je taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Draginja je v nevarnosti za

dvajsete.

In draginja pride raditega, ker ljudje, ki imajo kontrolo nad živili, delajo tako kakor se njim ljubi, ne pa da bi računali na ljudske potrebe. Trgovci z živili so videli, da se je vsem krogom poboljšala plača, in hitro so dvignili cene živilom v prepričanju, da vsi lahko več taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Wilson prisega svobodo

Angleži.

Washington, 19. junija. Belgijska komisija je obiskala danes predsednika Wilsona, in v pričo belgijskih poslancev je predsednik Wilson slovensko obljubil, da bo ameriška vlada z vsemi silami skrbela za to, da postane Belgija zopet svobodna, ker je belgijski narod zastavljal sedaj, ker imajo boljše plača. Da je taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Draginja je v nevarnosti za

dvajsete.

In draginja pride raditega, ker ljudje, ki imajo kontrolo nad živili, delajo tako kakor se njim ljubi, ne pa da bi računali na ljudske potrebe. Trgovci z živili so videli, da se je vsem krogom poboljšala plača, in hitro so dvignili cene živilom v prepričanju, da vsi lahko več taka draginja živil, da zna priti do punta. Wilson si prizadeva na vse načine, da opozori kongres ob pravem času na to dejstvo.

Wilson prisega svobodo

Angleži.

Washington, 19. junija. Belgi

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$3.00 Za Cleveland po pošti - \$4.00
Za Evropo - \$4.00 Posamezna številka - 5c

Vsi poslati, skupaj in denar na se pošči na "Clevelandsko Ameriko".
515 ST. CLAIR AVE. N. E. CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUT. PRINCETON 12

EDWARD KALISH, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 72. Wed. June 20. 1917.

Zgodovina Rudečega Križa.

Ta teden je posvečen Rudečemu Križu po vseh Zjednjenih državah. Sto milijonov se pričakuje, da se nabere za Rudeči Križ po vseh Zjednjenih državah. Velika svota je to, toda v primeru s prebivalstvom Zjed. držav, je svota malenkostna za ogromno delo, ki čaka Američki Rudeči Križ.

Cloveški čuti v nas so tako stari kot je star cloveški rod, toda Rudeči Križ je komaj dobril petdeset let star. Sicer dobimo že v stari dobi in v srednjem veku nekaj znakov Rudečega Križa, toda šele v Krimski vojni se je pojavila prva organizacija prostovoljev, da lajsajo ranjenim bolečine in skrbijo za njih.

Kaj je Rudeči Križ? To je organizacija prostovoljev, ki se je razširila med vsemi narodi, v vseh državah, po vesoljem svetu. Namen njih je skrbeti za ranjene na bojišču, za one nesrečne žrtve vojne, ki morajo pasti, dokler se svet ne odresi strašnega moloha — vojne. In kadar bodo vojne prenehale, pa Rudeči Križ ne bo prenahal, kajti to je večna organizacija usmiljenih ljudi, ki pomagajo svojim trpečim sobratom. Treba bo lajsati drugo gorie, druge bolečine.

Zgodovina Rudečega Križa se da zasledovati tja v križarske vojske. Razne bolezni so pobrali več kristjanov kot možamedancev, in kuga, katero so zanesli križarji iz orienta v Evropo, je primorala razne države, da so ustanovile bolnišnice in sanatorije za take slučaje. V dvanajstem stoletju se je v Jeruzalemu ustanovila bolnišnica vitev sv. Ivana. Tu so bolniški strežniki stregli Turkom, kakovit kristjanom brez razlike. Njih geslo je bilo: humaniteta! Bolniški strežniki so imeli vidno znamenje — križ.

Toda od tega časa naprej pa nismo zaznamovali nobenega napredka na tem polju. Še isto, kar se je pojabilo v dvanajstem stoletju, je polagoma zamelo. Tekom tridesetletne vojne, leta 1618—1648 smo imeli zopet nekaj znakov, da se ta organizacija pozvi. Toda za ranjence so skrbele le sestre Pavlanskega reda. Toda vse to ni bilo organizirano na pravi podlagi, vojne so postajale čimdalje bolj okrutne, na posamezne redove se ni bilo zanestiti. Moralo se je pričeti räčunati na organizirane prostovolje.

Leta 1854 je zbruhnila Krimška vojska, Italijani, Turki, Angleži, Avstriji in Francozi so nastopili proti Rusom. Ranjeni so prenapolnili vse bolnišnice, zdravniška pomoč je bila nezadostna, in po celi Evropi je odmeval klic za pomoč.

Potem pa je prisla znamenita in plemenita ženska, Florence Nightingale, katere spomin ostane vselej svet trpečemu človeštvo. Prapeljala je na bojišče 38 izvezbanih bolniških strežnic, angleško četo, kakor jo je naslovil pisatelj Kinglake. Njim so sledile francoske strežnice in ruske, in klub silovitim zaviram in neprilikam so opravljale delo humanitete na bojišču.

Pred vsemi pa je stala visoka, suhotna postava Florence Nightingale — večna impersonacija heroičnega ženstva.

Toda šele leta 1859 je prišel pojem Rudečega Križa v pravo veljavo. Bilo je leta 1859 po bitki pri Solferinu, ko so se tudi Francozi in Avstriji. Nekaj čene interese", da zasedejo Ja-

Our sacred duties in this crisis.

This is the time of trial. The greatest crisis in the history of the United States is at hand. The seriousness of the situation need not be exaggerated. It is necessary for our success that everybody wake up to the gravity of the issue at stake, and that every one do his duty by the government and by the country.

Owing to the distance which is between us and the European battlefields a great many people seem to think it an unnecessary and rather rash step to send our soldiers across the sea. They insist that the allies ought to fight their own battles, though they claim in the same breath that they are strongly for liberty and democracy. But how can America claim title of a champion of liberty if she is not willing to defend the same at any cost? The kaiser has challenged not only the right of the United States to this title, but moreover, he has denied Americans the basic right of every independent nation to travel at their own discretion and to come and go wherever and whenever they see fit. And when the Americans did not heed his threats and insisted upon going about their business in their usual way, the kaiser's pirates torpedoed without scruples such ships which carried American travelers, and took in this fiendish manner — up to the declaration of war — the lives of 226 Americans; many of them women and children. All this in violation of international rights and without the faintest valid excuse.

President Wilson has tried with superhuman forbearance to avoid war and has done everything possible to keep the United States out of the European Armageddon. But the kaiser and his junker-government were overbearing in their behavior towards this country of ours, taking it for granted that Uncle Sam was just bluffing, and that he would never and under any circumstances unsheathe his sword. Besides, the German government counted upon inner dissension on account of the various nationalities in the U. S. A. and the considerable percentage of the German-born citizens and inhabitants of this country. The calculations of the German government proved to be radically wrong, as upon the call of Uncle Sam, all his nephews rallied under his banner and with very few exceptions declared their willingness to help him win the war. Even the great majority Americans of German blood in their veins remained true to the country of their adoption, to the great disappointment of the kaiser.

Slovenes vs. Austria.

Among the Slovenian immigrants in America, only the most neglected and ignorant ones upheld Austria, wrong or right and alas Austria was never right in her dealings with our native country. It must seem inconceivable to the American mind that there should be a slave who loves his master's whip, and yet there are such anomalies, as in our case. The masses, ignorant and neglected as they were at home, in cons-

equence of Austria and Magyar policy, after their arrival to this country did not get rid of the poisonous influence of their erstwhile oppressors, the latter having instituted a complicated system of espionage among our people which with the help of dishonest newspapers and venal individuals succeeded to begog the brains of the least awakened and to hold them in leash to the last moment, for the benefit of the rotten Austro-Hungarian government. A great deal of confusion was created on purpose among the Slovenes, when in the year 1915 thirteen Slovenian and Croatians priest issued a declaration of loyalty to Austria and the Habsburg throne in behalf of the Slovenian and Croatian immigrants in America which was neither authorized nor had the consent of our people nor did anyone know a thing about it until said declaration appeared in the "National Gazette" and "Slovenian People", which papers are supporting the Austrian government and carry on the chief propaganda along these lines among our immigrants.

Slovenian papers loyal.

The Slovenian Press in United States stood loyal to the American government from the beginning of the war up to this day. The only exemptions were the newspaper "Slovenian People", published at 45 Vesey St. New York, N. Y. and the "SI", published in Cleveland, which paper publicly dared to preach sympathies for the Austrian government, mind you, in this country of the free. As to the other Slovenian newspapers they have been doing their best first and foremost to paralyze the bad effects of the Austrian propaganda disseminated through the medium of the two seditious newspapers, printed in Slovenian, and secondly to spread among their readers American patriotism and instill them with the necessity to stand by the United States in this greatest crisis in its national life.

The Slovenians are naturally democratic and are as desirous to retain their freedom in this country in their capacity of American citizens, as they are desirous to see their brothers across the Atlantic liberated from Austrian oppression, which can be accomplished only with the help of the United States and the entire allies.

This is the reason why the Slovenians in this country should strain all their resources in order to help win the war and this they can do best, either by enlisting and fighting under the Stars and Stripes or by investing in Liberty Bonds and let their dollars fight for them. Last but not least — the American Red Cross should have our fullest attention and we hope that the time is not far distant where there will be no Slovenian citizen or inhabitant of this country who will not display proudly the Red Cross badge on his coat-lapel.

A. N. W.

dransko obalo, v Istri in Dalmaciji sami Italijani? Ravno tista Avstrija je kriva, ki je dajala Italijanom vse, izobrazbo, napredek in trgovino, nas Slovence je pa podila iz javnih služb, nas porivala vstran in za stotiščo otrok ni postavila šole, dočim so jih Italijani v Avstriji imeli, da so bile nekatere prazne, ker jih je bilo preveč. In pri tem pomislite, da so Slovenci v Istri in Trstu plačevali veliko več davka kot pa Italijani.

In mi zelo sverujemo, da si to zapišejo za ušesa vsemi, ki so dolžili Jugoslovane, da so v sporazumu z Italijani prodajali slovenske in hrvatske kraje ob Jadranskem morju. Italijani sami so priznali javno pred svetom, da so ravno Jugoslovani oni, ki jih največ nazaj drže, da ne stegnijo svojih rok po slovenski zemlji.

Avstrijska vlada je skrbela s pravo materinsko ljubeznijo za Italijane v Istri, Trstu in Dalmaciji. Vse šole italijanske, vse trgovine italijanska, uradni jezik italijanski, za 70.000 slovenskih otrok v Trstu pa Avstrija ni dobila niti ene, najbolj navadne ljudske šole. In ker

so mi borimo za slovenske pravice, ker se Jugoslovanski Odbor potega pri vseh državah v obrambo naših starodavnih pravic za slovensko zemljo, se nam očita, da prodajate to zemljo. Zaslepljeni! Sedaj vidite, da smo baš mi največji

trt v peti italijanske vlade, da smo baš mi Jugoslovani oni, ki smo Italijo razkrinali pred svetom. Treba je bilo svet prepričati, da Italija ni šla v boj za plemenite principe, ampak iz lakomnosti, da se polasti slovenske zemlje, treba je bilo svet prepričati, da Italijani nimajo ne narodne ne zgodovinske pravice niti v Trstu, niti v Istri niti v Dalmaciji. Kdo pa

Tako pišejo Italijani o sebi, in priznati moramo, da so Italijani živo zadele svoj pravni značaj. Nihče jih ni mogel bilo opisati kot so sami sebe.

Nič za to, če Italijani še da-

nies misijo, da imajo "opravljene" čene interese", da zasedejo Ja-

nik Wilson ne bo dopustil, da se nam odvzame le en košček zemlje.

Mi nikakor nečemo menjati gospodarjev. Mi nečemo biti niti pod Avstrijo niti pod Italijo, ampak po nalogu ameriške vlade hočemo biti v bodočnosti v eni svobodni, demokratični državi, katera bo tako urejena kakor bo narod sam odločen.

To so zaduhali tudi Italijani, zato pa jokajo pred celim svetom, da se jih prezira. In prav je tako. Noben narod nima pravice krasiti narodno zemljo drugemu narodu.

Zapomnijo naj si vsi, da o narodni usodi ne bodejo odčevali kajzerji, kralji in cesarji, ampak narodi sami, in mi se se odloke svobodnih narodov ne bojimo, kajti vemo, da je narod sam najboljši sodnik.

In če bodejo Italijani po nesrečni ofenzivi v resnici hoteli stegniti roke po slovenski zemlji, tedaj jih bo odbil ves svet. In sam slovenski narod združen s hrvatskim je dovolj močan, da odbije vse oborožene sile Italije, če bi hlepela po naših krajih.

Da, Italijani imajo danes sole ze očeh. Koliko so pisali o svoji ogromni ofenzivi, kako so jo prenašali kot mačka mlade iz fronte na fronto, da se svet ne spomni, da je vse skupaj le en ogromni — bluf, da skrijejo svojo sramoto.

Nemirni so Italijani, ker nimo javnega mišljenja nikjer za seboj. Da, vsakdo jim prizna da vzamejo one kraje, kjer stanujejo Italijani, toda samo Italijani, od slovenske zemlje pa roke proč.

In mi Jugoslovani, Slovenci,

francoskega naroda, ki je pozdravljal Pershinga kot odrešenika. Pershing je moderni Lafayette. Kakor so Francozzi poslali k nam pred mnogi leti generala Lafayetta, da je pozdravil Amerikanecem do svobode, tako je prišel sedaj v modernem veku general Pershing v Francijo, da pomaga Francozom do svobode in uniki kruge zmajha, ki požira plemenite francoske narode. Pershing je predvsem praktičen Amerikanec, in on ve, da sijajen sprejem, ki mu je bil prizeten, velja v prvi vrsti ameriškemu narodu. Pershing predstavlja ameriški narod v Franciji.

Mogoče je, da je tako malo Francozov in Angležev slišalo o Pershingu, predno je bil izbran, da zapoveduje ameriški armadi v Franciji. In sedaj ko so ga videli, vido to naši zavezniki kaj je Amerikanec. Resen in brez pompa, priprsto običen reprezentira Pershing dobroj ameriške državljane, ki se zaveda, da je prevzel ogromno odgovornosti, da ohrani čast Zjednjenih držav neomadeževano.

Nikdar v zgodovini Zjednjenih držav ni šla še nobena ameriška armada ven iz Amerike. Toda drugi so že prišli k nam, in v prvi vrsti Francozje, tedaj ko smo bili mi slabii, Francozje pa močni. Mi smo močni, Francozje slabii. In klic svobode, klic maščevanja ni mogel obditi se od ušes amerikanizma, moralni smo sledili narodu, kateremu je pretila politična in narodna smrt, postaviti smo moralni na francoska tla naj-

Spodaj podpisani naznjam, da jaz nimam nobenega agenta za prodajo sivalnih strojev, ampak hodim sam okoli slovenskih gospodinj v to svrbo. Vsakdo, ki pravi, da je moj zavstopnik, vas hoče preslepariti. Ne zaupajte torej nikomur, ker se oglašam sam v hišah, kjer potrebujejo dobre sivalne stroje. (73)

RUDOLF PERDAN,
6024 St. Clair ave.

Dekleta stara nad 18 let za lahko delo v tovarni. Lepa okonica, udobno delo. Standard Tool Co. 6900 Central (73)



Nič sitnosti tukaj

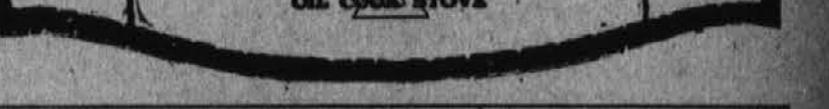
Nič trpljenja v zaduhli kuhanji, v imetu "New Perfection". Nič premoga, drva nič dima ali papir. Samo čista g. r. kota brez duha, ki gre kamor spada — v kuhanje. Glejte na plitvini resevoir-Posebnost New Perfection.

Rabite z uspehom Raylight petrolej.

CENE.

TRUE PLAMENI ŠT. 33	STIRJE PLAMENI ŠT. 34
Poč. s kabinetom \$13.50	Poč. s kabinetom \$17.25
Poč. s kabinetom in streho \$18.00	Poč. s kabinetom in streho \$23.00
Poč. s kabinetom in streho \$21.75	Poč. s kabinetom in streho \$26.75

THE STANDARD OIL COMPANY



Slovenska Društva

po vseh Zjednjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN

POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijasto tiskarno

"Clevelandsko Ameriko"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in private tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Pišite za ceno vseh tiskovin nam, predino se obrnete kam drugam. Pri naših dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA

TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, O.

Sloven. Dobrodolna Zvezda.

Stevanje Mestni Sodnički Avto.

UST. 13. NOV.
1910.
V DRŽAVI OHIO



INK. 13. MARCA
1914.
V DRŽAVI OHIO

Sedež: Cleveland, Ohio
Tel. O. S. Princeton 1276 R

Vrhovni urad: 1052 E. 62nd St.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: PRIMOZ KOGOJ, 3904 St. Clair ave.
Podpredsednik: JOHN GORNICK, 6105 St. Clair ave.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1052 E. 62nd St.
Blagajnik: JERNEJ KNAUS, 1052 E. 62nd Street.

NADZORNI ODBOR:

LOUIS J. PIRC, 6119 St. Clair ave.
IGNAC SMUK, 1051 Addison Road.
JOS. RUSS, 6619 Bonita ave. N. E.

POROTNI ODBOR:

JOSIP KALAN, 6101 St. Clair ave.
AGNES ZALOKAR, 1081 Addison
FRANK ZORICH, 5909 Prosser ave.

FINANČNI ODBOR:

FRANK M. JAKŠIČ, 1203 Norwood Rd.
FRANK ČERNE, 6030 St. Clair ave.
ANTON GRDINA, 6127 St. Clair ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

FRANK J. KERN, 6202 St. Clair ave.

GLASILO ZVEZE:

"CLEVELANDSKA AMERIKA", 6119 St. Clair ave.

Vse denarne zadeve in stvari, kar se tiče upravnega odbora, naj se pošilja na vrh. tajnika.

Vse pritožbene zadeve, ki jih je rešil društveni potrošni odbor, se pošiljajo na predsednika porotnega odbora Josip Kalan.

Seje vrh. odbora se vrše vsako četrti nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v pisarni vrhovnega urada.

Avstrijski konzuli "ljubijo" Ameriko.

Ko so bile diplomatske razmere med Avstrijo in Ameriko prekinjene, je prevzel vodstvo avstrijskih interesov v Ameriki švicarski poslanik. Avstrijski diplomatje so znali, da se morajo seliti, toda avstrijski konzuli in njih hlapeci pa so se pritajili in so mislili ostati tukaj. Kajti v Ameriki je došlo mesa, pijače in jedil, v Avstriji pa še črnega kruha n. Zakaj bi torej šli nazaj v Avstrijo? Pregovorili so švicarskega poslanika, da prosi pri ameriški vladi, da je konzulom in njih uradnim hlapecem dovoljeno ostati tukaj, kajti v Ameriki so avstrijski podaniki, katerih jezik švicarski poslanik ne razume. Ameriški vladi je bila izročena listina 40 imen avstrijskih konzulov, ki bi radi ostali v Ameriki.

Ameriško časopisje ni o tem nenesar vedelo. Toda Jugoslovanska Pisarna je bila o tem ob pravem času obveščena, in je takoj podvzela vse potrebitne korake, da se ta avstrijski načrt izjalovi in, da se spodi iz dežele vse, kar diši po cesarsko in kraljevo. Delovanje večjega dela teh avstrijskih pustolovcev je bilo znano ameriški vladi, in odklonila je prošnjo švicarskega poslanika, da bi ostali v tej deželi, kajti cesarsko kraljevi ljudje so nevarni, radi pozijago, morijo in dinamitajo in celo vodnjake zastupljajo. Avstrijski agencije so pobrali potem svoje ropotje in jokajoči oči so moralni ven iz Amerike — iz dežele, kjer se cedi mleko in med — v črno Avstrijo. Očitno je bilo, da so hoteli avstrijski konzuli v Ameriki pod zaščito švicarskega poslanika nadalje izkoristiti svoje nevedne podanike in jih držati "v avstrijskih simpatijah", katere simpatije je učil tudi tukajšnji nesložni lisič. Jasno je, da kakor hitro je Amerika zvedela, da hčice tukaj prodajati cesarsko in kraljeve simpatije, da jim je pokazala vrata. Sedaj bodejo Avstriji imeli mir in smradu ne bo več v svobodni Ameriki.

Iskrena hvala svobodni Ameriki za podpiranje sirotnega naroda. Tesnejša vez bo vezala oba naroda odslej med seboj.

KOLEKTA ZA S. N. DOM.

Kolekta okraj št. 5. je končana. Ta okraj je obsegal desno stran celi Norwood Rd. Ben-

na ave in Edna ave.

Hosta, Mary Cesen, Frank Česen, Anton Mihelič, Frank Mikš, Viktor Vekar, Mihael Cvelbar, Anton Strie, Pavel Meinar, Anton Petrovič, Gasper Vehovec, Jakob Intihar, John Kačin, Mary Sernel, Josip Kogej, Josip Mlakar, Valentin Dobrevat, František Skerl, Anton Meden, John Tavčar, Andrej Gregorec, Jakob Ramnold, Frank Škerljanc, A. Bonča, J. R. Rojc, John Glavič, National Drug Store, Frank Laurich, Peter Ocvirk, Frank Laurich, Anton Svete, Peter Pisk in Ivanka Linger po \$1.00.

Josip Plemen, Frank Škoda, Al. Štefancič, John Tanko, Fr. Bartol, Josip Babnik, K. Krist Stokel, Anton Trbižar, Fanny Sternad, Johana Škulj, John Oblak, Jenny Naglič, Frank Burja, Louis Volk, N. Goršič, Anton Bovec, Frank Kosec, Frank Simončič, Anton Grošelj, Frank Bučar, John Pintarič, John Erbežnik, Antonija Škerljanc, Matilda Peck, Ana Rosa, Fanny Osovnik, John Pekol in John Retar po 50c — Anton Pregel 40c — U. Waschnik 30c — Josip Smole 26c — Neimenovan, John Kadinc, J. Švigel, John Malinovič, Stefan Šaron, A. Mihalj, Fanny Čič, Doriš Sedmak, Martin Drugač, Antonija Rečar, Fr. Vičič, Anton Dolinar, John Špbeh, Ivana Pate, Fr. Zorič, N. Breznar, M. Škedel, F. Srebernjak, Peter Česen, Mary Cimperman, Kristine Kotor in Frank Cerkevnik po 25c — John Vidic 20c — Josip Sintič, Martin Kuntarčič in John Smrekar po 15c František Oblak 10c. Skupaj oddanih 108 kuvert v svoti \$107.46.

Nabiralcji so bili: Anton Kuhej, Jakob Švigelj, Krist Stokel in Josip Žnidarski.

Darovali so: Valentin Pinosa \$5.00, Josipina Močnik in Fanorencen po \$3.00, Josip Pavlin, John Majzelj, J. Šmerke, John Dolinar, Alojzija Permoser in Terezija Svet po \$2. Louis Eckart in Josip Dolinar po \$1.50. Ivana Cankar, John Kobal, Ferd. Cankar, Josip Centa, John Mihalec, Frank Razinger, Anton Dolinar, Fr. Marinček, Frank Leskovec, Fanny Jerele, Anton Vardian, Filomena Permoser, Josip Pilč, Frank Kastelic, J. Kovač, John Pekolj, John Svet, Louis Jereš, Rozi Fritz, Louisa Haffner, Karolina Šorn, John Mole, John Gordon, Jernej Čadež, Fr. Mule, Rozi Mayers, Josip Erbežnik, Stefanija Pauliček, John Kleindinst, Florjan Mesojedec, Frank Oblak, Frank Krašovec, Josip Papič, Josip Žnidarski, Ivana Kuhelj, Ivana Tomšič, Kati Klemše, Josip Pograjc, James Pograjc, Anton Stanovnik, John Špbeh, Fr. Kuhar, Josip Kobal, Jakob Boč, Matt Kern, J. Kovich, Anton Malenšek, Ferd. Nahtigal, Anton Šmese, po \$1.00. V imenu fantov zoc. Josip Ferjančič, F. Sečnik, Anton Debeljak, M. Železnik, Josip Dolinar, J. Trampus, John Smrekar, Jakob Smole, Josip Kuntarčič, Mihir Šuštaršič, Geo Savich, Jakob Mulec, Jakob Zakravšek, Josip Kancula, Rozi Pogačar, Matija Špbeh, Anton Kralič, Josip Kralič, Karol Vintar, Josip Modic, John Meše, Anton Latin, Miha Martie, po 50c. V. Beljak, Joe Pike, John Marinček, Frank Murnik, Frank Rus Anton Pevec, Peter Mlestek, Vinc. Jamšek, Matt Delišmanovič, po 25c Primož Modic 20c in Frank Urenjak po 10c. Skupaj oddanih 100 kuvert v svoti \$94.75.

Kolekta okraj št. 6. je končana. Ta okraj je obsegal desno stran celi Norwood Rd. Benčica, tudi tukajšnji nesložni lisič. Jasno je, da kakor hitro je Amerika zvedela, da hčice tukaj prodajati cesarsko in kraljeve simpatije, da jim je pokazala vrata. Sedaj bodejo Avstriji imeli mir in smradu ne bo več v svobodni Ameriki.

Iskrena hvala svobodni Ameriki za podpiranje sirotnega naroda. Tesnejša vez bo vezala oba naroda odslej med seboj.

Darovali so: J. S. Jablonsky \$1000, Mary Kunstel, Anton Bobek, Josip Likozar, The W. Sitter Co. dr. M. Shott in dr. F. L. Kennedy po \$5.00. Ant. Prijatelj, Andrej Mirtič in The Ohio Brandy Distilling Co. po \$2.00.

Anton Laušin & Co, Anton Ulčar, Antonia Vadnal, Fanny Rangus, Josip Gorenčič, John (73)

NICKEL PLATE ROAD

Business is Business
in
poštne vožnje del.

Kdaj vzamete vaše?

Ob črti Nickel Plate Road so majhne jezere, velika jezero, fini otoki kjer je barataro dobro in kopanje in ragledi.

SEDAJ JE ČAS.

Mi imamo knjižico, ki jo pošljemo na ogled. Plišite na zastopnika.

E. A. AKERS,
733 Euclid Ave.,
Cleveland, Ohio
Main 75660 Control 328

KNJIŽEVNOST.

Revija "OAS" ima slednjo bogato vsebino v ravnikar izilj številki za za mesec junij.

Nepozabiliva noč (povest) — Matija (Slika) — Kako ti je, Slovenija, mati moja? (povest) Ivan Zorman.

Baron de Trenck, (povest) — Sanje iz preteklih dnev. (Slika) — Umetsno vrtmarstvo. — Poldne. (Slika) — Rastline, ki jedo in milijo. — Zanimivosti iz življenja opic. — Majhne misli, (povest) Ivan Zorman. — Ob reki. (Slika) — Najstarejše pokopališče sveta — Šola za Eksima. — V deželi Manama. (Slika) — Clovek in njegov največji sovražnik. — Italija v vlogi Judea Škarjota. — Juan Domingo in krušni krošnik. (Slika) — Kako pritrinjati došti na mesec. — Pod dvoglavim cesarskim orlom. — Straža na morju. (Slika) — Nova Rusija napram Slovencem v obližnjem obisku. Točna postrežba. Vedno sveže piča.

ZAHVALA.

Tem potom se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom,

znanec in prijateljem za obisk na nepozabnega sina

Ivana

v starosti 17 let, katerega nam je nemila smrt tako nanagloma ugrabila. Zahvaljujemo se za krasne vence vsem in trgovcu g. Fr. Jelerčiu ter mladeničem pogrebcem in vsem, ki so nas tolažili v teških urah. Zahvaljujemo se pogrebniku g. Jos. Želetu, ker je pogreb vodil v lepem redu. Naj počiva v miru, svetila mu večna luč. Ivan Zakrašek, oče.

Marija, mati,

Pavilna, sestra (72)

Išče se Slovenka, četudi starica,

da bi pomagala pri otrocih, najmlajši je tri leta in pol, najstarejši 12 let. Za vsaj nekaj mesecov. Plača po dogovoru.

Prošena je, da se hitro oglasi.

1368 E. 45th St. (72)

NAZNANILO.

Opozorjam vse člane dr. Novi Dom, št. 7. SDZ, da se polnoštivalno udeležijo redne meščane seje dne 1. julija, 1917.

Na dnevnom redu bo več važnih stvari, takor tudi polletni račun, zatorej prosim Nadzorni Odbor, da se snide v navadni dvorani, 1. julija, točno ob 9. uri dopolne, da se račun pregleda. Opozorjam vse tiste

člane, ki nimajo še plačan asesment za junij, da ga blagovolijo plačati vsaj do 25. junija, ker s tem mi olajšajo pri računu. Bratski pozdrav

L. J. Safran, tajnik

HALO, ROJAK!

Kam pa pojdeš v nedeljo, 24.

junija? Zdaj še ne vem nič kaj

ko kabobrega, kje bo dobra zabava. — Jaz pa vem za prostor, na katerem bo zbranih mnogo Slovencev in Slovenk, in tudi vem, da bo dobra zabava, ker bo igrala prava slovenska godba. No, in kje pa bo to?

V Euclid, O. kje pa pojdem tudi jaz. Kdo pa priredi to za

bavo? Slovenska godba Bled

prirediti piknik na Kastelčevih

farmah, po domače pri Jernku

v Euclidu. Postrežba bo prve

vrste. K obilni udeležbi vabijo

vsi člani slovenske godbe

"Bled" pod vodstvom Tom

Oblaka. (73)

Naprodaj so štiri mesnice, štiri

grocerije, 3 prodajalne s slasnicami, s posestvom, pet zidnih hiš, loti in farme in 30 hiš za dve družine vsaka, 3 hiše in mesnice. Vse na enem vogalu Norwood Rd. Proda se poceni radi bolezni. Oglasite se pri nas. 1065 E. 66th St. Tel. Princeton 1166 K. (74)

Frončna soba se da v najem, brez

hrani. 1447 E. 53rd Street spo- (73)

daj.

Na stanovanje in hrano se

sprejme 3 poštene žante. 1221 E. 60th St. druž. Ferluga (73)

Vprašanje je na 1045 E. 61st St.

Naprodaj je motorcycle Cleve-

land Light M. C. Kolò samó en

meseč rabljeno. Cena samo \$90

Vprašanje je na 1045 E. 61st St.

Starokrščanska harmonika je na-

prodaja, ima 4 tone, 3 glasove,

skoro nova. Poceni. 4319 Su-

perior ave. (73)

Rad bi zvedel za Alojzija Hr-

vata, doma iz Kala, fara Am-

brus, Dolenjsko. Kdo ve za

njega, naj se oglaši na Josip

Hrčevac, 811 E. C. Street, Pu-

eblo, Colo. (73)

Zločini Germanov

(Crimes of Germany)

Uradno izvestje francoske, belgijske in ameriske komisije o živinskih delih nemške armade.

Pretresljiva vest.

Belgijski vojak C143 priča: Bil sem v službi pri mojem regimentu med Aerschotom in Gelrode. Tokli smo se Nemci štiri dni, in po preteklu tega časa so Nemci vkorakali v Aerschot. To je bilo v sedemte dnevojne. Prvi dan spopada — bilo je v sredo — sem jaz in dvajset mojega regimenta služili kot predstrela. Iz Aerschota smo korakali proti Gelrode po javni cesti. Okoli pol sedme ure zvečer, ko smo bili se kakih 8 minut od Gelrode, sem opazil neko bukovko drevo, kakih 60 čevljev visoko. Stal sem ob cestnem jarku. Videl sem na drevesu viseti žensko kakih 30 čevljev visoko. Vrv je imela prevezano okoli vrata. Pod njo je bila celo mlaka krvi. Sli smo mimo, ker nam je komporal rekel, naj gremo naprej. Kakih sto korakov naprej smo stekali več kmetov, ki so nam povedali, da so Nemci dočisto žensko ujeli dan poprej, jo zbadali z bajonetom, potem so jo pa obesili ob pol treh popoldne. Mi se nismo ustavili, ker smo videli, da je ženska že mrtva.

Belgijski begunci.

Belgijski begunc E-15 pričuje: Nemci so prisilili mešane v mestu, da so na sredini mesta pričeli kopati jamo, kamor pokopljejo ubite. Christian brata in župnika v mestu so pomagali pri kopanju. Najozili so tripla vrh eno družega. Ko smo to delo odpravljali, sem videl prvič zopet mojo žemo in mojega otroka. Moba žena je imela zabodljaj od bajoneta na čelu, enega pa na prsih na levi strani. Moja malá hčerka je bila preboden na vrata. Videl otroka v naročju, in krogla je v Hofstade.

V Aerschotu.

Belgijska žena E-10, pričuje: Prosili smo za milost, toda odgovorili so nam, da ni milosti za nikogar. Niso povedali zakaj ali da so bili njih vojaki streljani. Kolikor jaz vsemih v Rodenbergu ni spustil niti enega strela na Nemce. Prepričana sem, da nihče sploh orožja ni imel. In oni so nas potem pognali na cesto. Niso rabili bajonetov. Ko smo prišli na cesto, so drugi Nemci streljali na nas. Nosila sem vredno na vrsto in dobite korset.

sem tudi truplo župnika pri cerkvi Les Alloux. Imel je odrezano eno roko in oba usesa. Med drugimi, ki so bili ustreljeni na ta dan, je bil sin moje sestre, 16 let star, nadarjen fant.

Omožena ženska.

Poročena ženska B-14 pričuje: Nemci so osvojili Tamines okoli 10. avgusta, 1914. Dne 15. avgusta sem videla nekega nemškega vojaka, ki je ubil malega belgijskega fantička, starega 13 let, ki je korakal po travi. Ustreljen je bil od kroglice. Kolikor sem mogla jaz opaziti, ni dečku nizkomur nič zaleda prizadejal. Ne vem kako je dečku ime.

Med 15. in 20. avgustom sem opazila kakih dvajset nemških vojakov z enim častnikom na istem travniku. Mala dečka in njena dva mala brata sta pršila in gledali so nemške vojake. Potem sem pa videla, kako so nemški vojaki ubili dečka in njena dva mala brata. Dekle je bilo ustreljeno skozi uho. Ti trije otroci, katerih starost je bila 8, 12 in 15, niso nič v sorodu z menoj, toda so mi dobro poznani kot stanovlci Tamines.

predrla mojo levo roko in tudi levo roko mojega otroka.

Belgijski korporal.

Belgijski korporal C-59 pričuje: V Tremeloo, začetkom oktobra, sem prišel jaz in štirje druge hiše, ki je bila napol razdejana. V kleti smo našli moža in žensko mrtvino. Krije se že vedno v kleti. Tam sem dobil žensko staro kakih trideset let in dvoje otrok, ki so se nahajali v kabinetu. Otroka sta bila v narociju matere, eden je bil mrtvev, najbrž zadušen. Mati se je nahajala v neki luknji kabine, do polovice zasuta s kamenjem. Povedala nam je, da so jo Nemci prisilili v to odpertino, in da se je otrok zadušil, ko so metali prst in kamenje na nje. Mož te ženske je bil v jak; ona in otroci so bili sami v hiši.

Narednik v belgijski armadi.

Narednik D-42 spričuje: Okoli 25. avgusta, tekem bitke pri Hofstade, sem videl dečka sedem let starega pribitega z žebli v vrata z bajonetom v prsih. Cela moja kompanija je videla ta prizor. V istem času smo videli v neki goreči hiši kako gorijo ljudje. Ne morem povedati, če so bili ubiti ali ustreljeni, predno je bila hiša za žgana. Bili so mrtvi, ko smo mitja došpeli. Okoli 10. septembra sem bil na patrolni straži v Westpelaeru. Bili smo štirje skupaj. Stopili smo v neko hišo, da streljam na Nemce, ki so se nahajali v drugi hiši na drugi strani ceste, kakih 100 jardov proč. Eden izmed nemških vojakov je pokazal na bajonetu nagega otroka, nasajenega na bajonet, starega kakih 10 mesecov, skozi okno prvega nadstropja.

Belgijski vojak.

Belgijski vojak D-25 pričuje: Bil sem v Hofstade. Nemci so se umaknili, in mi smo se približevali glavne mu stanu žandarmarie. Videl sem žensko, staro kakih 45 let in dečka poleg nje, starega 9 let, ki sta imela več ran z bajonetom, na obrazu in po telesu. Obe dečki so bili odsekani, klečal je na zemlji, enajugova roka je bila na tleh, druga pa je visela za drobno kožo še od komolca.

Nadaljni zločini.

Belgijski vojak D-36 pričuje: Bil sem v boju pri Malines, in ko smo pognali Nemce iz Hofstade dne 25. avgusta, sem šel z nekim topničarjem naše armade, katerega imena ne spominjam več, da bi našel njegove staršice, ki so živeli v Hofstade. Vse hiše so gorele la. Bil sem tedaj pri 3. regi-

v tem mestu, razven one, v kateri so stanovali starši tega topničarja. Vrata hiše so bila zaprta, skušal jih je odpreti, toda ni mogel, nakar je rabil sijo. Bilo nas je kakih 50, ki smo stali okoli hiše, ker smo se čudili, da vse druge hiše gorijo, ta pa ne. Ko smo s silo odprli vrata, smo doobili na tleh sobe, kamor smo prišli, moško in žensko truplo, dekletovo in dečkovo, in topničar nam je povedal, da je to njegov oče in mati, njegova sestra in brat. Mati in oče, sestra in brat tega topničarja so imeli noge odsekane ravno pri gležnjih in obe roki pri komolcu. Topničar je znored pri pogledu na ta prizor, dirjal je iz hiše, zasedel svojega konja in vzel puško ter v silni naglici jezdil proti nemškim vrstam. Nihče izmed nas ga ni nikdar več viden.

Belgijski vojak.

Bil sem v Hofstade. Nemci so se umaknili, in mi smo se približevali glavne mu stanu žandarmarie. Videl sem žensko, staro kakih 45 let in dečka poleg nje, starega 9 let, ki sta imela več ran z bajonetom, na obrazu in po telesu. Obe dečki so bili odsekani, klečal je na zemlji, enajugova roka je bila na tleh, druga pa je visela za drobno kožo še od komolca.

Nadaljni zločini.

Belgijski vojak D-36 pričuje: Bil sem v boju pri Malines, in ko smo pognali Nemce iz Hofstade dne 25. avgusta, sem šel z nekim topničarjem naše armade, katerega imena ne spominjam več, da bi našel njegove staršice, ki so živeli v Hofstade. Vse hiše so gorele la. Bil sem tedaj pri 3. regi-

mentu belgijske armade. Nemci so prišli v tisto vas med peto in pol šesto uro zjutraj, in iz vasi smo jih pognali okoli sedme ure zjutraj.

Zalostna smrt.

Belgijski vojak D-49 pričuje: Bil sem v Hofstade 25. avgusta. Ko so se Nemci umaknili iz mesta, sem dobil jaz in moji tovariši povlej, da preiščemo hišo, ce se nahajajo Nemci v njih. Ko sem stopil v eno hišo, sem zaslišal krike, ki so prihajali iz nekega kabine. Sel sem pogledal kaj to pomeni. Tam sem dobil žensko staro kakih trideset let in dvoje otrok, ki so se nahajali v kabinetu. Otroka sta bila v narociju matere, eden je bil mrtvev, najbrž zadušen. Mati se je nahajala v neki luknji kabine, do polovice zasuta s kamenjem. Povedala nam je, da so jo Nemci prisilili v to odpertino, in da se je otrok zadušil, ko so metali prst in kamenje na nje. Mož te ženske je bil v jak; ona in otroci so bili sami v hiši.

V Duffel.

Belgijski vojak D-105 pričuje: Ko so se belgijske čete bojevale pri Haechtu dne 26. avgusta, sem videl trijetih mrtvih trupel smučali malo dečka sedem let starega pribitega z žebli na vrata z bajonetom v prsih. Cela moja kompanija je videla ta prizor. V istem času smo videli v neki goreči hiši kako gorijo ljudje. Ne morem povedati, če so bili ubiti ali ustreljeni, predno je bila hiša za žgana. Bili so mrtvi, ko smo mitja došpeli. Okoli 10. septembra sem bil na patrolni straži v Westpelaeru. Bili smo štirje skupaj. Stopili smo v neko hišo, da streljam na Nemce, ki so se nahajali v drugi hiši na drugi strani ceste, kakih 100 jardov proč. Eden izmed nemških vojakov je pokazal na bajonetu nagega otroka, nasajenega na bajonet, starega kakih 10 mesecov, skozi okno prvega nadstropja.

Belgijski vojak.

Bil sem v Hofstade. Nemci so se umaknili, in mi smo se približevali glavne mu stanu žandarmarie. Videl sem žensko staro kakih 45 let in dečka poleg nje, starega 9 let, ki sta imela več ran z bajonetom, na obrazu in po telesu. Obe dečki so bili odsekani, klečal je na zemlji, enajugova roka je bila na tleh, druga pa je visela za drobno kožo še od komolca.

Belgijski vojak.

Bil sem v Hofstade. Nemci so se umaknili, in mi smo se približevali glavne mu stanu žandarmarie. Videl sem žensko staro kakih 45 let in dečka poleg nje, starega 9 let, ki sta imela več ran z bajonetom, na obrazu in po telesu. Obe dečki so bili odsekani, klečal je na zemlji, enajugova roka je bila na tleh, druga pa je visela za drobno kožo še od komolca.

hajal drugi voz, na katerem je sedela ženska in štirje otroci. Ker se prvi voz ni ustavil takoj, je Nemec ustrelil konja. Ob otroka v prvem vozlu sta planila kviška. Nemci so potem ustavili drugi voz. Deček je stopil iz prvega voza na tla, mati (?)pa je zapustila drugi voz in govorila s častnikom. Toda on je potisnil v stran. Vojski so ustrelili dečka, mislim da so oddali pet ali šest strelov. Mala dečka, ki je ostala na vozu, je bila tudi ustreljena. Mati je pobrala mrtva trupla, naložila jih je na drugi voz in se odpeljala proti belgijski črti. Videl sem trupla, ko so se peljala skozi naše limije.

V Nieuwenrode.

Belgijski vojak D-118 pričuje: Začetkom septembra okoli enajste ure zjutraj sem bil povlenjak majhne straže kakih 200 jardov pred našo kompanijo. Bilo je to blizu Nieuwenrode. Nemci so pregnali iz tega kraja vse civilno prebivalstvo. Videl sem jih, kako se so vozili na vozovih. En voz je prišel nam nasproti; na vozu je bil neki moški, ženska in dvoje otrok, deček in deklica. Nemci so streljali na nje, namesto majhna nemška predstrela je streljala. Deček je bil ustreljen skozi glavo; bil je komaj kakih deset let star. Mala dečka je dobila strel v lice. Nemci so konečno prišli iz svojih skrivališč, in eden iz med njih pogone deklico v vozo ter jo vrzle na tla. Vojski, ki je povejel nemški straži, je bil nekaj suvlj v obraz, in kot so nam pozneje stariši pripovedovali je klical "belgijska psica". Sirota je bila mrtva. Starši so pripeljali oba otroka v naše vrste. Dvoje drugih vozov s civilnimi ljudmi je bilo tedaj na isti cesti, in mislim, da sta bila še dva druga ranjena, moška najbrž, toda za te ne vem gotovo. Ko so Nemci streljali, smo bili od njih kakih 800 sežanjev. Deklica je bila kakih devet let star.

Belgijski ubežnik.

Belgijski ubežnik E-27 pričuje: Popoldne dne 20. avgusta je bila cesta skoro na

delačena s civilnimi ubežniki, ki so prihajali v Bruselj iz Lourvina. Videl sem kako se je beguncem približala eta kakih 50 ulancev, in z drugimi tovarnimi civilne garde sem skril puško pod suknjo. Tako mi je bilo mogoče gledati početje ulancev, ne da bi me spoznali. Ulanci so zadirali svoje sulice v ubežnike, moške ali ženske, da bi jih s tem priganjali k hitrejši hoji. Videl sem nekoga ulanca, kako je dvakrat zabolel s sulico mlado žensko, ki je vdila s seboj štiri male otroke. Neka starejša ženska, očividno mati te mlade materje, je bila dvakrat udarjena s sulico od nemškega ulanca, da bi pospešila svoje korake. Mlada žena se je radi tega obrnila proti lancu in mu nekaj zagrozila, česar pa nisem mogel razumeati radi oddaljenosti. Nemški ulanci je radi tega nalač zadrl svojo sulico v enega izmed otrok, sedem let staro deklico, ki se je takoj zgrudila. Mlada mati je zakričala: "Otrok moj, mrtev je!" in več žensk v spredu je zakričalo, in množica ubežnikov je postala nemirna. Ulanci so na to zajedili v četo žensk in otrok in jih pomanjkljali ter razpršili na vse kraje, in potem nisem viden ničesar več.

V Micheroux.

Belgijski ubežnik A-12 je povadel slednje pod prisego: Iz neke hiše v Micheroux je prišla neka ženska z malim otrokom v naročju, in neki nemški vojak je v istem trenotku prijezil po cesti, iztrgal otroka materi iz naročja, ter ga zagnal v kamen, da je otrok na mestu poginil.

Dalej priborjanje.

Bell Rosedale 2377 W.
Cuy. Central 6678 R.
Plin in kisik.
Uradne ure od 9—12 in 1—5 ure. Pondeljek, četrtek in soboto zvečer od 6—8 ure.
DR. F. L. KENNEDY,
zobozdravnik.
Dretje, zob brez bolečin. Določen garantiрано. Govori se slovensko in nemško. Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio.

(x49)

M. GREMO IZ TRGOVINE,

ZASTONJ! ZASTONJI!

Prvih pet žensk, ki pride v našo trgovino na otvoritveni dan razprodaje, dobijo popolnoma zastonj pri ponujenih finih predmetih. Njihove staršice, ki so prišle, da kupijo, samo pridite v vrsto in dobite korset.

VRATA SE ODPRO V ČETRTEK, 21. JUNIJA ob 9. zjutraj. Glejte na modre in bele napise, da se znate ravnati.

25 prodajalcev, iščemo. Ni treba biti izkušen, ampak toliko jih hočemo. Da se prodaja blago po takih cenah, ni treba imeti skušnje.

DEŠKE BLUZE 50c vredne, po..... 29c	OIL CLOTH, vreden 25c, po..... 18c	MOSKE OBLEKE, VREDNE DO \$15.00, sedaj po..... \$9.95, \$8.98 in 39c	OTROŠJE FINE OBLEKE, vredne do \$4.98, sedaj po..... \$1.79, 98, 69 in 39c
DELAVSKE BRAJCE, vse barve, 75 vredne..... 59 in 47c	MOSKE CANVAS ROKAVICE, 10c vredne, sedaj po..... 7c	DEŠKE HLACE, vredne \$1.25, sedaj po..... 55 in 65c	MIDDY BLUZE, vredne do \$1.50, sedaj po..... 79 in 39c
KIMONA PREDPASNIKI, 75c vredne, sedaj..... 55c	MODRI IN RUDECI ROBCI, 12½c vredni, sedaj po..... 7c	NOGAVICE, 15c vredne, po..... 8c	ZENSKA KRILA, vredne do \$7.00, sedaj po..... \$3.48
FLANEL BRAJCE, vredne \$2.50, po..... \$1.49, 98 in 59c	MOSKI BELI ROBCI, 10c vredni, po..... 4, 6 in 7c	OVERALLS, \$1.50 vredne, po..... 98c	HISNE OBLEKE, \$1.50, vredne, sedaj po..... 79c
SUKANEK (cvirn) vreden 5c po..... 3½c	DEŽNI PLAŠCI		